

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з науково-педагогічної роботи
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
доктор сільськогосподарських наук,
професор**

**Оксана ТОНХА
2024 р.**

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Горкавої Ірини Миколаївни

на тему: **«Вплив аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами,
на тканини колінного суглобу за остеоартрозу в кролів»,**

поданої на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності **211 «Ветеринарна медицина»**
галузі знань **21 «Ветеринарна медицина»**

Витяг з протоколу № 4 фахового семінару наукової ради науково-дослідного інституту здоров'я тварин факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України від «03» травня 2024 року.

Присутні члени наукової ради науково-дослідного інституту здоров'я тварин факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України: С. І. Голопура, директор науково-дослідного інституту здоров'я тварин, професор кафедри терапії і клінічної діагностики, доктор ветеринарних наук, доцент, гарант освітньо-наукової програми «Незаразна патологія тварин», голова наукової ради; Д. А. Засєкін, професор кафедри ветеринарної гігієни імені професора А. К. Скороходька, доктор ветеринарних наук, професор, заступник голови наукової ради; Г. В. Козловська, доцент кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології, кандидат ветеринарних наук, доцент, секретар наукової ради; В. А. Грищенко, професор кафедри біохімії і фізіології тварин імені академіка М. Ф. Гулого, доктор ветеринарних наук, професор; Н. Г. Грушанська, завідувач кафедри терапії і клінічної діагностики, доктор ветеринарних наук, професор; М. О. Захаренко, професор кафедри ветеринарної гігієни імені професора А. К. Скороходька, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент НААН; В. Д. Іщенко, завідувач кафедри фармакології, паразитології і тропічної ветеринарії, кандидат ветеринарних наук, доцент; В. І. Карповський, професор кафедри біохімії і фізіології тварин імені академіка М. Ф. Гулого, доктор ветеринарних наук, професор; А. Й. Мазуркевич, професор кафедри хірургії та патофізіології тварин імені академіка І. О. Поваженка, доктор ветеринарних наук, професор, академік НААН; М. О. Малюк, завідувач кафедри хірургії і патофізіології тварин імені академіка І. О. Поваженка, доктор ветеринарних наук, доцент; О. П. Мельник, завідувач кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин імені академіка В. Г. Касьяненка, доктор ветеринарних наук, професор; М. Л. Радзиховський, професор кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології, доктор ветеринарних наук, професор; А. В. Томчук, завідувач кафедри біохімії і фізіології тварин імені академіка М. Ф. Гулого, доктор ветеринарних наук, професор; В. О. Ушкалов, професор кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології, доктор ветеринарних наук, професор, академік НААН; М. І. Цвіліховський, декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри терапії і клінічної діагностики, доктор біологічних наук, професор, академік НААН; О. М. Якубчак, професор кафедри ветеринарної гігієни імені професора А. К. Скороходька, доктор ветеринарних наук, професор.

Інші присутні на засіданні наукової ради науково-дослідного інституту здоров'я тварин факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України: М. А. Куліда, доцент кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка, кандидат ветеринарних наук, доцент; В. В. Ткаченко, доцент кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка, кандидат ветеринарних наук, доцент; Ю. О. Харкевич, доцент кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка, кандидат ветеринарних наук, доцент; В. В. Климчук, доцент кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка, кандидат ветеринарних наук, доцент; Т. Л. Савчук, старший викладач кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка, кандидат ветеринарних наук; О. В. Онищенко, старший викладач кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка, кандидат ветеринарних наук; О. В. Шупик, старший викладач кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка, кандидат ветеринарних наук; Д. В. Тарнавський, асистент кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка; Д. О. Коваленко, асистент кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка; І. М. Горкава, здобувачка ступеня доктора філософії.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Горкавої Ірини Миколаївни** на тему: «Вплив плазми, збагаченої тромбоцитами на тканини суглобу за експериментального остеоартрозу», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

Тему дисертації затверджено науково-технічною радою науково-дослідного інституту здоров'я тварин факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 17 від «27» жовтня 2020 року).

Дисертацію виконано на кафедрі хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Науковий керівник: доктор ветеринарних наук, професор **Малюк Микола Олексійович**, професор кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухали: доповідь здобувачки І. М. Горкавої про основні положення дисертації. Проведеними дослідженнями встановлено особливості клінічних, гематологічних досліджень крові (дослідження вмісту лейкоцитів і їх субпопуляцій, С-реактивного білку, швидкості осідання еритроцитів), гістологічних (гістоструктури тканин колінного суглобу), цитологічних (дослідження клітинного складу синовіальної рідини), рентгенологічних змін у організмі кролів за моделювання остеоартрозу колінного суглобу та лікування різними методами. Встановлено, що аутологічна плазма крові, збагачена тромбоцитами під час внутрішньосуглобового введення, активізує регенерацію тканин колінного суглобу вже на 7 добу. Слід відмітити, що процеси регенерації спостерігали в усіх структурних елементах колінного суглобу. Зміни пояснюються тим, що тромбоцити містять ряд біологічно активних речовин, у тому числі й ряд високоактивних факторів росту. Натомість, при класичному методі лікування з використанням нестероїдного протизапального препарату і хондропротекторів спостерігалася затримка відновлювальних процесів у епіфізарній пластинці та розташованій між епіфізарною пластинкою і діафізом губчастій кістці. Вперше науково обґрунтовано використання аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами за остеоартрозу колінного суглоба у тварин в якості лікування даної патології.

Здобувачці було задано 34 запитання, на які доповідачка надала обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – доктор ветеринарних наук, доцент М. О. Малюк, який зазначив, що у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової

роботи І. М. Горкава проявила себе, як самостійна, наполеглива, добросовісна, відповідальна та високоерудована аспірантка, яка може поставити та вирішити складні наукові завдання. Горкава І. М. володіє сучасними складними методами наукових досліджень, комунікаційними та іншими компетентностями, що дозволяють їй на високому рівні представляти результати власних досліджень, публікувати їх в українських та зарубіжних наукових виданнях, обговорювати у науковій спільноті, обґрунтовувати та відстоювати власні наукові досягнення. Результати, отримані в ході дослідження, мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. За період навчання І. М. Горкава набула умінь та теоретичних знань, навичок та компетентностей, достатніх для розв'язання наукових і практичних завдань у ветеринарії. У процесі виконання індивідуального навчального плану І. М. Горкава проявила себе як працездатна, ерудована та наполеглива науковиця.

Експерти:

Харкевич Ю. О., кандидат ветеринарних наук, доцент відзначив актуальність теми дослідження, її наукову новизну, теоретичне та практичне значення роботи. На основі аналізу дисертації експертом запропоновано внести зміни до теми дисертації, дати їй загальну позитивну оцінку, як такій, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року та № 502 від 19 травня 2023 року), та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

Куліда М. А., кандидат ветеринарних наук, доцент відзначила актуальність обраної теми, високий ступінь обґрунтованості наукових положень та висновків. Експертка відмітила, що під час виконання дисертації використано сучасні та класичні методи досліджень, які дозволили здобувачці виконати поставлені завдання та зробити логічні висновки. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такій, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року та № 502 від 19 травня 2023 року), та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: М. І. Цвіліховський, доктор біологічних наук, професор, академік НААН; В. А. Грищенко, доктор ветеринарних наук, професор; А. Й. Мазуркевич, доктор ветеринарних наук, професор, академік НААН; С. І. Голопура, доктор ветеринарних наук, доцент.

Виступаючі зазначили, що дисертацію І. М. Горкавої виконано на актуальну тему, робота містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, важливе теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31 травня 2019 року), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року та № 502 від 19 травня 2023 року).

Було підтримано пропозицію експертів про рекомендацію дисертації І. М. Горкавої для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію Горкавої Ірини Миколаївни на тему: «Вплив плазми, збагаченої тромбоцитами на тканини суглобу за експериментального остеоартрозу», члени наукової ради науково-дослідного інституту здоров'я тварин факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації. Остеоартроз є великою проблемою у ветеринарній медицині та найпоширенішим захворюванням суглобів у тварин, частота захворюваності складає 2,5–20 % молодих тварин та 35–55 % геріатричних. Слід відмітити, що розробляються нові ефективні методи та засоби лікування остеоартрозу, які дають швидкі результати та мають мінімальну кількість побічних явищ. До таких методик відносяться введення аутологічної плазми, збагаченої тромбоцитами внутрішньосуглобово, використання стовбурових клітин, ендопротезування суглобу або артропластика. У кролів, як і в інших видів домашніх тварин остеоартроз характеризується певними змінами в морфологічних та біохімічних показниках крові. Біомаркери можна застосовувати, як на доклінічній основі, так і в клінічних дослідженнях. Основними їх цілями є встановлення діагнозу, визначення стадії захворювання та моніторинг, підтвердження фармакологічного механізму дії; демонстрація біологічного механізму дії; прогнозування клінічного результату захворювання.

Побічні реакції при застосуванні терапевтичних класичних методів лікування остеоартрозу призвели до зосередження уваги наукової спільноти на потенціалі плазми, збагаченої тромбоцитами, як нової стратегії відновлення хряща. У дослідженні була використана аутологічна плазма, збагачена тромбоцитами на експериментальній тваринній моделі шляхом прямої внутрішньосуглобової ін'єкції. При цьому науковці відмічали активацію хондрогенезу, зменшення проявів запального процесу.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Дисертація є складовою частиною науково-дослідної теми, яка виконується на кафедрі хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка Національного університету біоресурсів і природокористування України «Науково-експериментальне дослідження механізму дії компонентів донорської крові у ветеринарній медицині за патологій різного генезу» (номер державної реєстрації 0122U001642, 2022–2023 рр.).

3. Особистий внесок здобувачки в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Здобувачкою самостійно здійснено пошук та аналіз фахової літератури за темою дисертації, розроблено схеми проведення дослідів, проведено експериментальні дослідження зі встановлення морфофункціональних змін в організмі кролів за сформованого остеоартрозу колінного суглобу, а також впливу аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами на активність відновлення тканини суглобу, здійснено обробку та теоретичне обґрунтування отриманих результатів, статистичне опрацювання результатів досліджень, підготовлено матеріали до публікації у наукових виданнях, написано дисертацію. Аналіз та узагальнення результатів експериментальних досліджень, формування висновків проведено спільно з науковим керівником.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих авторкою рішень, висновків, рекомендацій. Роботу виконано на достатній кількості адекватно підібраних дослідних і контрольних тварин. Авторкою застосовано новітню апаратуру та сучасні методики гематологічних, рентгенологічних, цитологічних, гістологічних і статистичних досліджень, що дало змогу об'єктивно й різнобічно оцінити

морфофункціональні зміни в організмі кролів за експериментального остеоартрозу колінного суглобу, та за впливу аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами на активність відновлення структури колінного суглобу. Всі дослідження проведено методично грамотно, цифровий матеріал оброблено статистично. Висновки та пропозиції виробництву цілком обґрунтовані одержаними результатами та їх співставленням з результатами, одержаними іншими українськими й закордонними дослідниками.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. Вперше в українській ветеринарній хірургії проведено наукове обґрунтування застосування аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами при дегенеративних змінах тканин колінного суглоба, а саме остеоартрозу в кролів.

Проведено фундаментальні дослідження особливостей розвитку експериментального остеоартрозу колінного суглобу, а також встановлено вплив аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами на морфофункціональні зміни в тканинах колінного суглобу за внутрішньосуглобового введення.

Продемонстровано, що провідним патогенетичним фактором в розвитку експериментального остеоартрозу колінного суглобу після введення препарату, в основі якого ретинол і коєва кислота, є патологічний процес в тканинах колінного суглобу у формі гострого запалення, яке з 14 до 28 доби моделювання процесу поступово переходить у хронічне продуктивне запалення з характерними достовірними змінами кількісного та якісного складу крові, гістологічних змін патологічно змінених тканин суглобу.

Вперше в українській ветеринарній хірургії апробовано методику з введення аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами внутрішньосуглобово собакам з лікувальною метою при гонартрозі (остеоартроз колінного суглобу).

Встановлено, що у собак за остеоартрозу після трьох процедур внутрішньосуглобового введення аутологічної плазми, збагаченої тромбоцитами, відмічали підвищену активність, відсутність кульгавості та зниження С-реактивного білка в організмі тварин до фізіологічних параметрів.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження. З'ясовано особливості морфофункціональних змін в тканинах колінного суглобу кролів за експериментального остеоартрозу, а також встановлено вплив аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами на активність відновлення структури тканин колінного суглобу за показниками клінічних та лабораторних досліджень.

Результати досліджень використовуються в практичній та науково-дослідній роботі кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І. О. Поваженка Національного університету біоресурсів і природокористування України при викладанні дисциплін «Хвороби екзотичних та хутрових тварин» та «Хвороби собак і котів»; на кафедрі хірургії і репродуктології Дніпровського державного аграрно-економічного університету при викладанні дисциплін «Загальна і спеціальна хірургія» та «Хірургічні хвороби собак і котів»; на кафедрі хірургії Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького при викладанні дисциплін «Загальна і спеціальна хірургія» та «Хірургічні хвороби дрібних домашніх тварин»; на кафедрі хірургії та хвороб дрібних тварин Білоцерківського національного аграрного університету при викладанні дисциплін «Загальна і спеціальна хірургія великих тварин» та «Травматологія і ортопедія дрібних домашніх тварин». Також результати дослідження впроваджено у клінічну практику ветеринарної клініки «SHANTI» ФОП Панько О. М. (м. Київ).

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні положення дисертаційного дослідження викладено в 11 наукових публікаціях здобувачки, з яких 4 статі у наукових фахових виданнях України та 5 тез наукових доповідей. За результатами дисертаційного дослідження підготовлено 2 науково-методичні праці.

Статті у наукових фахових виданнях України

1. **Gorkava I., Maliuk M.** Changes in the number of white blood cells and non-specific markers of inflammation in the body of rabbits in experimental osteoarthritis of the knee joint. *Ukrainian Journal of Veterinary Sciences*. 2022. Vol. 13 (3). P. 9–16. (*Горкава І. проведено аналіз літературних джерел, виконано гематологічні дослідження для визначення маркерів остеоартрозу в крові кролів. Maliuk М. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень, які наближені до опублікованих авторами та визначено відповідні узгодження і відмінності*).

2. **Горкава І. М., Малюк М. О.** Зміни клітинного складу синовіальної рідини за експериментального остеоартрозу колінного суглобу в кролів. *Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2023. № 3 (103). URL: <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/41385/15095> (*Горкавою І. М. проведено аналіз літературних джерел, виконано дослідження щодо впливу подразнюючої речовини на основі ретинолу при внутрішньосуглобовому введенні на зміни клітинного складу синовіальної рідини. Малюком М. О. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень, які наближені до опублікованих авторами та визначено відповідні узгодження і відмінності*).

3. **Горкава І. М., Малюк М. О.** Вплив різних методів лікування на показники синовіальної рідини за експериментального остеоартрозу в кролів. *Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2023. № 5 (105). URL: <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/47128/15263> (*Горкавою І. М. проведено аналіз літературних джерел, виконано дослідження щодо впливу аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами на зміни клітинного складу синовіальної рідини. Малюком М. О. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень, які наближені до опублікованих авторами та визначено відповідні узгодження і відмінності*).

4. **Горкава І. М., Малюк М. О.** Рентгенологічні зміни колінного суглобу кроля за експериментального остеоартрозу. *Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2023. № 6 (106). URL: <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/48592/15420> (*Горкавою І. М. проведено аналіз літературних джерел, виконано дослідження щодо впливу подразнюючої речовини на основі ретинолу при внутрішньосуглобовому введенні на зміни при рентгенологічних дослідженнях. Малюком М. О. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень, які наближені до опублікованих авторами та визначено відповідні узгодження і відмінності*).

Тези наукових доповідей

5. **Горкава І. М., Малюк М. О.** Використання плазми збагаченої тромбоцитами за лікування апарату руху у дрібних тварин. *Глобальні виклики ветеринарної медицини XXI століття: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, 11 листопада 2021 року: тези доповіді*. Київ, 2021. С. 47–48. (*Горкавою І. М. проведено аналіз літературних джерел та досліджено використання аутологічної плазми крові при остеоартрозах у дрібних тварин. Малюком М. О. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень, які наближені до опублікованих авторами та визначено відповідні узгодження і відмінності*).

6. **Горкава І. М., Малюк М. О.** Вивчення змін С-реактивного білка в сироватці крові кролів за експериментального остеоартрозу. *Єдине здоров'я – 2022: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, 22–24 вересня 2022 року: тези доповіді*. Київ, 2021. С. 50–51. (*Горкавою І. М. проведено аналіз літературних джерел, виконано гематологічні дослідження для С-реактивного білка в сироватці крові тварин, як біомаркеру запального процесу. Малюком М. О. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень, які наближені до опублікованих авторами та визначено відповідні узгодження і відмінності*).

7. **Горкава І. М.**, Малюк М. О. Вивчення змін лейкоцитів та їх субпопуляцій в крові кролів за експериментального остеоартрозу колінного суглобу. Актуальні питання науки, освіти і суспільства: теорія і практика»: Міжнародна науково-практична конференція, м. Умань, 28 жовтня 2022 року: тези доповіді. Умань, 2022. С. 59–60. *(Горкавою І. М. проведено аналіз літературних джерел, виконано гематологічні дослідження для визначення маркерів остеоартрозу в крові кролів. Малюком М. О. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень, які наближені до опублікованих авторами та визначено відповідні узгодження і відмінності).*

8. **Горкава І. М.**, Малюк М. О. Зміни показника швидкості осідання еритроцитів у периферичній крові кролів за експериментального остеоартрозу. Актуальні аспекти розвитку науки і освіти: II Міжнародна науково-практична конференція науково-педагогічних працівників та молодих науковців, м. Одеса, 8–9 грудня 2022 року: тези доповіді. Одеса, 2022. С. 43–45. *(Горкавою І. М. проведено аналіз літературних джерел, виконано гематологічні дослідження швидкості осідання еритроцитів крові тварин, як біомаркеру запального процесу. Малюком М. О. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень, які наближені до опублікованих авторами та визначено відповідні узгодження і відмінності).*

9. **Горкава І. М.**, Малюк М. О. Зміни клітинного складу синовіальної рідини за експериментально остеоартрозу колінного суглобу в кролів. Актуальні аспекти розвитку ветеринарної медицини в умовах євроінтеграції: Міжнародна науково-практична конференція науково-педагогічних працівників та молодих науковців, м. Одеса, 14–15 вересня 2023 року: тези доповіді. Одеса, 2023. С. 171–173. *(Горкавою І. М. проведено аналіз літературних джерел, виконано дослідження щодо впливу подразнюючої речовини на основі ретинолу при внутрішньосуглобовому введенні на зміни клітинного складу синовіальної рідини. Малюком М. О. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень, які наближені до опублікованих авторами та визначено відповідні узгодження і відмінності).*

Науково-методичні рекомендації

10. Малюк М. О., Мазуркевич А. Й., Харкевич Ю. О., Климчук В. В., Савчук Т. Л., Тарнавський Д. В., Ткаченко В. В., **Горкава І. М.**, Коваленко Д. О. Технологічний регламент. Алогенна трансфузія крові та її компонентів у ветеринарній медицині: науково-практичне видання. Київ, 2023. 50 с. *(Малюком М. О. проведено дослідження впливу алогенної трансфузії цільної крові на зміни показників клітинного імунітету в організмі кролів-реципієнтів, дослідження клітинної і гуморальної ланок імунітету в тварин-реципієнтів за переливання крові. Мазуркевичем А. Й. проведено дослідження змін вмісту імуноглобулінів та циркулюючих імунних комплексів у сироватці крові кролів-реципієнтів. Харкевичем Ю. О. проведено аналіз впливу алогенної трансфузії крові на показники функціональної активності нейтрофілів і цитотоксичності лімфоцитів у організмі кролів-реципієнтів. Климчуком В. В. проведено аналіз відсоткового співвідношення груп крові у різних порід собак та котів. Савчуком Т. Л. проведено аналіз протоколів відбору крові та визначення груп крові у тварин Києва та Київській області. Тарнавським Д. В. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень, які наближені до опублікованих авторами та визначено відповідні узгодження і відмінності. Ткаченком В. В. проведено аналіз відсоткового співвідношення груп крові у котів і собак у Києві і Київській області. Горкавою І. М. проведено дослідження впливу тромбоцитарної маси за патології апарату руху в тварин, використання плазми, збагаченої тромбоцитами за тенодопатій у коней, використання плазми, збагаченої тромбоцитами за експериментального остеоартрозу у кролів. Коваленком Д. О. проведено дослідження перспектив застосування тромбоцитарної аутологічної плазми крові, з метою репаративної регенерації за патології травного каналу у тварин).*

11. Малюк М. О., Мазуркевич А. Й., Харкевич Ю. О., Климчук В. В., Бокотько Р. Р., Савчук Т. Л., Тарнавський Д. В., Єгоров О. В., **Горкава І. М.**, Коваленко Д. О. Науково-методичні рекомендації «Протокол відбору крові у тварин-донорів (кріль, кіт, собака, свиня,

кінь)»: науково-практичне видання. Київ, 2022. 13 с. (Малюком М. О. проведено дослідження впливу алогенної трансфузії цільної крові на зміни показників клітинного імунітету в організмі кролів-реципієнтів, дослідження клітинної і гуморальної ланок імунітету в тварин-реципієнтів за переливання крові. Мазуркевичем А. П. проведено дослідження змін вмісту імуноглобулінів та циркулюючих імунних комплексів у сироватці крові кролів-реципієнтів. Харкевичем Ю. О. проведено аналіз впливу алогенної трансфузії крові на показники функціональної активності нейтрофілів і цитотоксичності лімфоцитів у організмі кролів-реципієнтів. Климчуком В. В. проведено аналіз відсоткового співвідношення груп крові у різних порід собак та котів. Бокотьком Р. Р. проведено аналіз алогенної трансфузії цільної крові на зміни показників клітинного імунітету в організмі кролів-реципієнтів. Савчуком Т. Л. проведено аналіз протоколів відбору крові та визначення груп крові у тварин Києва та Київській області. Тарнавським Д. В. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень, які наближені до опублікованих авторами та визначено відповідні узгодження і відмінності. Ткаченком В. В. проведено аналіз відсоткового співвідношення груп крові у котів і собак у Києві і Київській області. Єгоровим О. В. проведено аналіз імунологічних змін в організмі кролів-реципієнтів за трансфузії еритроцитарної маси. Горкавою І. М. проведено дослідження впливу тромбоцитарної маси за патології апарату руху в тварин, використання плазми, збагаченої тромбоцитами за тенодопатій у коней, використання плазми, збагаченої тромбоцитами за експериментального остеоартрозу к кролів. Коваленком Д. О. проведено дослідження перспектив застосування тромбоцитарної аутологічної плазми крові, з метою репаративної регенерації за патології травного каналу у тварин).

8. Апробація основних результатів дослідження. Результати проведених досліджень було апробовано на: Міжнародній науковій конференції «Глобальні виклики ветеринарної медицини XXI століття 2021» (м. Київ, 2021 р.); Міжнародній науковій конференції «Єдине здоров'я – 2022» (м. Київ, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання науки, освіти і суспільства» (м. Умань, 2022 р.); II Міжнародній науково-практичній конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців «Актуальні аспекти розвитку науки і освіти» (м. Одеса, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців «Актуальні аспекти розвитку ветеринарної медицини в умовах євроінтеграції» (м. Одеса, 2023 р.).

9. Висновок щодо проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження. Експериментальні та лабораторні дослідження було проведено із дотримання вимог Закону України № 3447-IV від 21.02.06 р. «Про захист тварин від жорстокого поводження», які узгоджуються з основними принципами «Європейської конвенції з захисту хребетних тварин, що використовуються для експериментальних та наукових цілей» (Страсбург, 1986), декларації «Про гуманне ставлення до тварин» (Гельсінкі, 2000) і Національного конгресу з біоетики «Загальні етичні принципи експериментів на тваринах» (Київ, 2001).

Ухвалили:

Внести зміни до теми дисертації та затвердити її у такій редакції: «Вплив аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами, на тканини колінного суглобу за остеоартрозу в кролів».

Дисертація здобувачки ступеня доктора філософії Горкавої Ірини Миколаївни на тему: «Вплив аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами, на тканини колінного суглобу за остеоартрозу в кролів» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій вирішено конкретне наукове завдання щодо визначення особливостей морфофункціональних змін в організмі кролів за експериментального остеоартрозу колінного суглобу, а також встановлено вплив аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами на тканини суглобу за остеоартрозу, що має важливе значення для ветеринарії.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами,

внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31 травня 2019 року), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року та № 502 від 19 травня 2023 року).

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувачки Горкавої Ірини Миколаївни дисертація на тему: «Вплив аутологічної плазми крові, збагаченої тромбоцитами, на тканини колінного суглобу за остеоартрозу в кролів» рекомендується для подання до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

Рішення прийнято одноголосно.

**Головуючий на засіданні наукової ради
науково-дослідного інституту здоров'я тварин
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор ветеринарних наук, доцент**

Сергій ГОЛОПУРА

Експерти:

**Доцент кафедри хірургії і патофізіології
імені академіка І. О. Поваженка
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
кандидат ветеринарних наук, доцент**

Юрій ХАРКЕВИЧ

**Доцент кафедри хірургії і патофізіології
імені академіка І. О. Поваженка
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
кандидат ветеринарних наук, доцент**

Марія КУЛІДА

**Відповідальний за атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Сергій БОЯРЧУК